

Sažeti pregled podataka iz Izvješća o radu davatelja javne usluge za 2021. godinu

Sukladno članku 69. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/2021) (u dalnjem tekstu: Zakon) davatelj javne usluge dužan je do 31. ožujka tekuće godine podnijeti Izvješće o svom radu za prethodnu kalendarsku godinu predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave (u dalnjem tekstu: JLS) i dostaviti ga Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

Izvješće o radu davatelja javne usluge (u dalnjem tekstu: IRDJU) sadrži opće podatke o području pružanja javne usluge, obračunskim mjestima, korisnicima usluge i odvojenom sakupljanju otpada, podatke o redovitosti sustava, podatke o kvaliteti pružanja javne usluge i ekonomskoj učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada. Obrazac IRDJU dostavlja se Ministarstvu u Excel formatu putem e-pošte, a popunjava se zasebno za svaku JLS.

Sukladno Zakonu, Obrazac IRDJU objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva, a objedinjena tablica s podacima iz IRDJU dostupna je na poveznici: <https://www.haop.hr/hr/tematska-podruga/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/gospodarenje-otpadom-0>, rubrika *Izvješća – komunalni otpad, odlagališta i odlaganje, obveze JLS*.

Za 2021. izvještajnu godinu 544 JLS dostavilo je IRDJU obrazac, dok za 12 JLS nije dostavljen IRDJU obrazac. Popis JLS za koje nije dostavljen IRDJU nalaze se u Tablica 1.

Tablica 1. Popis JLS za koje nije dostavljen IRDJU za 2021. godinu

JLS za koju nije dostavljen Obrazac IRDJU	Županija
Općina Dragalić	Brodsko-posavska
Općina Lastovo	Dubrovačko-neretvanska
Općina Plaški	Karlovačka
Općina Krnjak	Karlovačka
Općina Cetingrad	Karlovačka
Općina Udbina	Ličko-senjska
Općina Donji Lapac	Ličko-senjska
Općina Prgomet	Splitsko-dalmatinska
Općina Sućuraj	Splitsko-dalmatinska
Općina Pirovac	Šibensko-kninska
Grad Novi Marof	Varaždinska
Općina Ljubešćica	Varaždinska

Prema podacima iz IRDJU obrazaca, u 2021. godini ukupno je 522 JLS (94 %), odnosno 124 grada i 398 općine imalo osigurane uvjete za odvojeno sakupljanje barem jedne od sljedeće četiri frakcije komunalnog otpada: papir/karton, plastika, staklo i metal.

S druge strane 22 JLS (4 %) nije osiguralo uvjete za odvojeno sakupljanje niti jedne od četiri navedene frakcije komunalnog otpada dok za 12 JLS (2 %) nije dostavljen podatak o osiguravanju uvjeta za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada (nisu dostavili IRDJU obrazac).

Ukupno je 408 JLS (73 %) osiguralo uvjete za odvojeno sakupljanje sve četiri navedene frakcije komunalnog otpada.

Za odvojeno sakupljanje otpadnog papira i kartona uvjete je osiguralo 521 JLS (94 %), plastike njih 515 (93 %), stakla 482 (87 %) i metala 425 (76 %) JLS.

Usprkos velikom postotku JLS koje su osigurale uvijete za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada u okviru javne usluge, ostaje problem nesavjesnog i neadekvatnog odvajanja otpada. Zbog navedenog se u pojedinim JLS u spremnicima namijenjenim za odvojeno sakupljanje papira i kartona, metala, stakla, plastike, biootpada i glomaznog otpada nalazi otpad koji nije prikladan za daljnji postupak recikliranja zbog nedovoljno čistog reciklabilnog otpada. Ponekad u takvim situacijama davatelji javne usluge otpad sakupljen u spremnicima za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada kategoriziraju kao miješani komunalni otpad (ključni broj 20 03 01). Zbog toga dolazi do neusklađenosti podataka između IRDJU obrasca i drugih izvora podataka kao npr. Registra onečišćavanja okoliša (u dalnjem tekstu: ROO). Drugim riječima, podaci prijavljeni u IRDJU obrascu predstavljaju mogućnost korisnika javne usluge da odvojeno sakupljaju komunalni otpad u skladu s odredbama Zakona dok podaci u bazi ROO predstavljaju stvarno sakupljene količine komunalnog otpada.

Prema podacima iz prikupljenih IRDJU obrazaca, ukupno je podijeljeno 66.629 kompostera, gdje Grad Zagreb prednjači sa 18.936 podijeljenih kompostera. Komposteri za kućno kompostiranje podijeljeni su na području 111 (20 %) JLS, od toga 62 (48 %) gradova i 50 (12 %) općina.

Prema članku 67., Zakona kriterij obračuna količine miješanog komunalnog otpada je:

1. masa predanog miješanog komunalnog otpada u obračunskom razdoblju izražena u kilogramima ili
2. volumen spremnika miješanog komunalnog otpada izražen u litrama i broj pražnjenja spremnika u obračunskom razdoblju.

Na temelju podataka iz prikupljenih IRDJU obrazaca, najčešći kriterij naplate javne usluge bio je po volumenu spremnika za miješani komunalni otpad i broju pražnjenja spremnika i to u preko 90 % JLS što uključuje sve korisnike javne usluge (pravne i fizičke osobe). Prema masi predanog otpada naplata se vršila za fizičke osobe na području 7 JLS, a za pravne osobe na području 14 JLS. Ostale JLS nisu dostavile podatak o kriteriju naplate ili navedena rubrika nije ispravno ispunjena dok za 12 JLS opće nije dostavljen IRDJU obrazac. Prema dobivenim rezultatima uočava se potreba da se u sljedećim razdobljima da detaljnija uputa vezano za popunjavanje rubrike o kriteriju naplate javne usluge.

Za naredno izvještajno razdoblje podaci iz IRDJU obrasca prikupljati će se putem elektroničkog obrasca što će olakšati Zakonsku obvezu davateljima javne usluge i ujedno doprinijeti boljoj kvaliteti podataka.